

Nieuwsbrief

Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Jaargang 21, nummer 1, maart 2024
Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van het kenniscentrum SDMO in Nijmegen. In de nieuwsbrief staan weer interessante publicaties en nieuwe onderwijsmaterialen, die wij voor u gedocumenteerd hebben.

Al ons materiaal is met een abonnement toegankelijk. Op de laatste pagina van deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over het [Kenniscentrum SDMO](#).

De volgende nieuwsbrief zal in juni 2024 verschijnen.

Namens Doreth Teunissen, Toine Lagro-Janssen & Sterre de Meij

In dit nummer:

- [Nieuw onderwijsmateriaal](#)
- [Nieuws](#)
- [Proefschriften](#)
- [Publicaties](#)
- [Boeken](#)
- [Agendatoelichting](#)
- [Nieuwsbrieven](#)
- [Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs](#)

Agenda

- **23 maart 2024**
VNVA Voorjaarssymposium

Het VNVA Voorjaarssymposium getiteld: "Gelijke kansen in de zorg"

[Lees meer](#)

- **3 april 2024**
Verdediging proefschrift van Aranka Ballering

Titel: Twist and Turns: Sex and Gender Differences in the Illness Trajectories of Common Somatic Symptoms

[Lees meer](#)

- **5 april 2024**
Symposium 'Krachtige Kinderen in Actieonderzoek'

Symposium van de Johannes Wier Stichting (JWS)

[Lees meer](#)

- **3 juni 2024**
Congres voor A(N)IOS, coassistenten en opleiders.

Het belang van empathie, zingeving en werkplezier

[Lees meer](#)

- **7 juni 2024**
Congres 'Cultuur sensitieve zorg'
Bij interculturele zorg zijn er gewoontes die anders kunnen zijn. Hoe ga je hiermee om? Ontdek het tijdens het congres Cultuursensitieve Zorg.

[Lees meer](#)

Nieuw onderwijsmateriaal

Titel	Beschrijving	Auteur
Video over geweld tegen vrouwen	Geweld tegen vrouwen is overal ter wereld een groot mensenrechtenprobleem. Ook in Nederland. Wat is geweld tegen vrouwen precies? Kijk de video hier	College voor de rechten van de mens
Brieneke in gesprek met Iva Bicanic over seksueel misbruik in de kindertijd	In deze video vertelt Brieneke over het seksueel misbruik dat zij meemaakte in haar kindertijd. Brieneke werd van haar zesde tot en met haar twaalfde misbruikt door haar vader. Kijk de video hier	Iva Bicanic & Brieneke
De rol van sekse bij erfelijke aandoeningen	Presentatie over de rol van sekse bij erfelijke aandoeningen gegeven op 8 november 2023 in Utrecht. Bekijk de presentatie hier	Nine Knoers
Ontspoorde afweer: de rol van sekse en gender bij auto-immunziekten	Presentatie over de rol van sekse bij auto-immunziekten gegeven in november 2023. Bekijk de presentatie hier	Maarten Limper
Maak het verschil: aandacht voor diversiteit en gezondheidsverschillen in de zorg	Het Kenniscentrum Global Health (KCGH) en Pharos hebben een video gecreëerd om (eerstejaars) Geneeskunde studenten te informeren over diversiteit en gezondheidsverschillen in de zorg en wat hieraan te doen valt. Kijk hier	KCGH & Pharos
Man-vrouw verschillen in de geneeskunde	5 postcasts over man-vrouw verschillen in de geneeskunde. Luister hier	Huisartspodcast (Femke Veldman in gesprek met Toine Lagro-Janssen)

Nieuws

Monitor Seksueel Geweld tegen Kinderen 2018-2022

Uit dit onderzoek blijkt dat seksueel geweld tegen kinderen in meer dan de helft (58%) van de gevallen plaatsvindt in een woning. Het is hiermee aannemelijk dat de dader in veel gevallen een familielid of bekende van het slachtoffer is. Het gaat hierbij onder meer om meldingen van incest, verkrachting, sexting en aanranding.

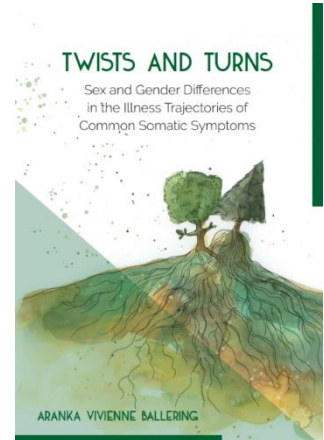
[Lees volledige onderzoek hier](#)

Proefschriften

Twists and turns: Sex and Gender Differences in the Illness Trajectories of Common Somatic Symptoms– Aranka Vivienne Ballering (2024)

In dit proefschrift werden sekse- en genderverschillen (d.w.z. biologische en psychosociale verschillen tussen respectievelijk vrouwen en mannen) in ziekte-trajecten van veel voorkomende somatische symptomen onderzocht. Er worden niet alleen verschillen tussen vrouwen en mannen op het gebied van gezondheid en gezondheidszorg geïdentificeerd, maar ook aanbevelingen over hoe we sekse en gender inclusief kunnen beoordelen in grootschalige cohortstudies worden gegeven.

[Lees meer](#)

Pain's choreography: unraveling Sex-Specific Immune Steps in Osteoarthritis – Natália Valdrighi

In dit proefschrift werden de wortels van artrosepijn en onthulde unieke ontstekingspatronen tussen (biologische) geslachten onderzocht. Door immuunreacties in diermodellen te bestuderen, bleek dat vroege pijnervaringen bij vrouwelijke muizen verband hielden met latere artrose-pathologie, een verband dat bij mannen afwezig was. Terwijl mannelijke pijn overeenkomt met een weefselherstelreactie, vertonen vrouwen een pro-inflammatoire reactie.

Publicaties

- Grahovac J, Serbian Association for Cancer Research. The importance of sex as a biological variable in cancer research. Oncology Insights. 2023**
 In dit artikel wordt samengevat hoe het biologische geslacht van patiënten het kankerrisico, de biologie van kanker en de reactie ervan op antikankertherapie beïnvloedt. [Lees hier de publicatie](#)
- Anderson H, Abdulla L, Balmer DF, Govaerts M, Busari JO. Inequity is woven into the fabric: a discourse analysis of assessment in pediatric residency training. Advances in Health Sciences Education. Volume 29. p:199-213. 23 juni 2023**
 Studie over ongelijkheid in beoordelingsprocedures opleiding kinderarts. [Lees hier de publicatie](#)
- Mulder L, Akwiwu EU, Twisk JWR, Koster AS, Ravesloot JH, Croiset G, et al. Inequality of opportunity in selection procedures limits diversity in higher education: An intersectional study of Dutch selective higher education programs. PLoS ONE 18. 23 oktober 2023.**
 Studie over ongelijkheid in selectieprocedures van hoger onderwijs. [Lees hier de publicatie](#)
- Anselma M, Altenburg TM, Motazed E, Suurmond J, Chinapaw MJM. Perceptions of discrimination and diversity at work within the Amsterdam Public Health research institute. Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen 101. p: 141-248. 3 november 2023**
 Studie over ervaren discriminatie in het APH onderzoeksinstituut Amsterdam. [Lees hier de publicaties](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

- **Mulder L, Wouters A, Akwiwu EU, Koster AS, Ravesloot JH, Peerdeman SM, et al. Diversity in the pathway from medical student to specialist in the Netherlands: a retrospective cohort study. The Lancet Regional Health – Europe 35. December 2023.**
Studie over ongelijkheid in opleiding tot specialist. [Lees hier de publicatie](#)
- **Barr L, Lo Chin E, Newman CB, Rojek MK, Sleeper RB, Temkin SM, et al. Reflecting on progress in and establishing benchmarks for sex and gender health education. Academic Medicine 99. p: 16-21. 21 januari 2024**
Sekse en gender beïnvloeden elk aspect van de menselijke gezondheid; daarom moeten sekse- en gendergerelateerde onderwerpen worden opgenomen in alle aspecten van de curricula van de gezondheidseducatie. [Lees hier de publicatie](#)
- **Sid Ahmed N, Lagro-Janssen T. Gevolgen van meisjesbesnijdenis en indicaties voor genitale reconstructie. Huisarts Wet. 13 februari 2024**
Publicatie over de gevolgen van meisjesbesnijdenis. De mogelijkheden van een genitale reconstructie worden toegelicht. [Lees hier de publicatie](#)
- **Oertelt S. Tackling biases in clinical trials to ensure diverse representation and effective outcomes. Nat Commun 15. 15 februari 2024.**
Interview in Nature Communications met Sabine Oertelt. [Lees hier de publicatie](#)
- **Sayed A, Ibrahim WM, Elbadawy AM, Mohammed S, ElMoneim ROA. Impact of sex and gender differences on cardiovascular risk factors and cardiovascular complications in diabetic patients in Benha City. Egypt: a Hospital-Based Cross-Sectional study. Benha Medical Journal. 5 maart 2024.**
Dit artikel onderzoekt gender- en sekseverschillen bij cardiovasculaire risico's en complicaties van type 2 diabetes, met hogere risiconiveaus bij vrouwen en meer vatbaarheid voor complicaties bij mannen. [Lees hier de publicatie](#)
- **Seidler ZE, Benakovic R, Wilson MJ, Davis JM, Sheldrake M, McGee MA. "I'd have no idea how to go about this..." - a survey of Australian medical students' perspectives on their men's health education. BMC Medical Education. 8 maart 2024.**
Dit artikel onderzoekt hoe Australische geneeskundestudenten denken over het onderwijs over mannengezondheid en seksespecifieke geneeskunde. [Lees hier de publicatie](#)
- **Keogh E, Boerner KE. Challenges with embedding an integrated sex and gender perspective into pain research: Recommendations and opportunities. Brain, Behavior, and Immunity 117. p: 112-121. Maart 2024**
In het artikel wordt samengevat wat er momenteel bekend is over sekse- en gendergerelateerde variaties in pijn, onderzoeken intersectionele biologische en psychosociale mechanismen en benadrukken hiaten in kennis en begrip. [Lees hier de publicatie](#)

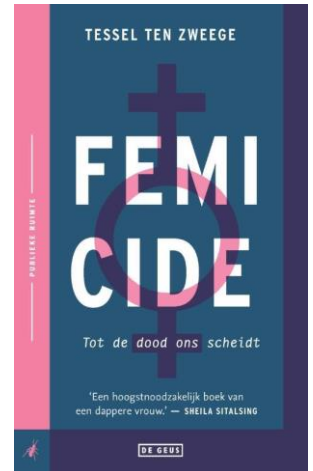
Boeken

Femicide: tot de dood ons scheidt– Tessel ten Zeege (2023, de Geus)

Jarenlang kwam het woord 'femicide' alleen voor in Nederlandse headlines als het ging om moord op vrouwen in Mexicaanse grenssteden of in Turkije. Maar waarom kijken we alleen naar het buitenland? Terwijl femicide hier jarenlang niet werd geregistreerd en niet op de politieke agenda stond, wordt er elke acht dagen een vrouw vermoord door haar (ex-)partner.

Waarom werd er zo lang weggekeken en hoe pakken we dit probleem nu wél aan? In een toegankelijke, persoonlijke stijl maakt de jonge auteur en activist Tessel ten Zeege voor een brede doelgroep inzichtelijk wat er speelt rond deze thematiek, en wat er moet gebeuren om te voorkomen dat vrouwen vanwege hun gender worden vermoord.

[Lees meer](#)

Agendatoelichting

Symposium 'Krachtige Kinderen in Actieonderzoek'

5 april 2024 14.30 – 17:00

Locatie: Amnestyhuis/JWS Keizersgracht 177 Amsterdam

Het VN-Kinderrechtencomité heeft zorgen geuit: Nederland mist te vaak het perspectief van kinderen in besluiten. Zeker kinderen in kwetsbare posities lopen het risico dat hun welzijn en ontwikkeling geschaad worden. Hoe kunnen we hun stem krachtig laten horen? Eén van de antwoorden op deze vraag is Participatief Actieonderzoek (PAO).

Op dit symposium van de Johannes Wier Stichting (JWS) gaan we actief aan de slag met deze methode. Bij PAO trekken professionals, onderzoekers en 'gewone mensen' op een gelijkwaardige manier samen op. Zo telt de stem van iedereen bij het oplossen van een probleem.

[Lees meer](#)

Congres voor A(N)IOS, coassistenten en opleiders

3 juni 2024 9:00 – 17:00

Locatie: Burumazaal LUMC, Hippocratespad 21, Leiden

Empathie begint al met hoe je de patiënt uit de wachtkamer haalt en naar je spreekkamer leidt.

[Lees meer](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Congres 'Cultuur sensitieve zorg'

7 juni 2024 9:00 – 17:00

Locatie: Utrecht

Bij interculturele zorg zijn er gewoontes die anders kunnen zijn. Hoe ga je hiermee om? Ontdek het tijdens het congres Cultuursensitieve Zorg van 7 juni 2024, hét event voor iedereen die werkt met patiënten en cliënten

[Lees meer](#)

VNVA voorjaars symposium

23 maart 2024 10:00 – 17:00

Locatie: Van der Valk in Utrecht

Het programma bestaat uit interessante lezingen verzorgd door diverse sprekers en rolmodellen in en rondom de zorg. Er zal buiten silo's gedacht en gesproken worden over de best mogelijke zorg, gelijke kansen in de zorg voor de patiënt en voor de professional. Het symposium zal besloten worden met een discussie waaraan alle sprekers een bijdrage leveren. Sprekers o.a. Sheeney Magdalena, Lianne Mulder, Hafez Ismaili M'hamdi en Astrid Elburg.

[Lees meer](#)

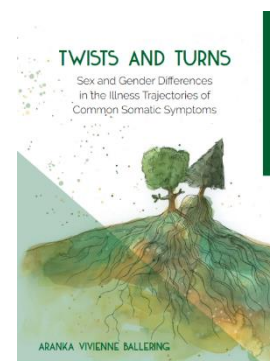
Verdediging van het proefschrift van Aranka Ballering

3 april 2024 12:45

Locatie: Academiegebouw, broerstraat 5, Groningen (ook online te volgen)

Aranka Ballering zal op 3 april haar proefschrift verdedigen met de titel "Twist and Turns: Sex and Gender Differences in the Illness Trajectories of Common Somatic Symptoms"

[Aanmelden kan hier](#)

Nieuwsbrieven

[Nieuwsbrief NVMO](#)

Nieuwsbrief van NVMO

[Lees meer](#)

[Nieuwsbrief Johannes Wier Stichting](#)

Nieuwsbrief van de Johannes Wier Stichting

[Lees meer](#)

[Nieuwsbrief VNVA](#)

Nieuwsbrief van VNVA

[Lees meer](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs

Wat doet het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs?

Het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs (SDMO) ontwikkelt onderwijsmateriaal over sekse en diversiteit in het medisch onderwijs. Dit materiaal is bestemd voor docenten van medische faculteiten en in de gezondheidszorg in Nederland en België. Daarnaast ondersteunt het Kenniscentrum docenten met het ontwikkelen van lesprogramma's en het bevorderen van hun deskundigheid.

Wat is de meerwaarde van het Kenniscentrum SDMO?

De docenten ontbreekt het niet aan belangstelling maar aan kennis, tijd en gericht onderwijsmateriaal. Het Kenniscentrum SDMO bundelt en stimuleert academische expertise op dit terrein. Activiteiten variëren van het overdragen van pure feitenkennis tot het ontwikkelen van vaardighedenonderwijs.

Voorbeelden van ontwikkeld onderwijsmateriaal zijn een zestal e-learnings (gender in de huisartsengeneeskunde, gender en alcohol, sekse en farmacotherapie, ischemische hartziekten, gender in de geneeskundige vervolgoopleiding en introduction to gender-sensitive medicine), diverse video's over consulten, de onderwijsmodules over partnergeweld en vrouwenbesnijdenis en veel casuïstiek over diverse onderwerpen (casusbundel). In de database kunt u onderwijs materiaal over sekse en diversiteit zoeken op trefwoorden. Trefwoorden zijn bijvoorbeeld: communicatie, depressie, farmacologie, incontinentie en seksualiteit.

Wat kunt u verwachten van het Kenniscentrum SDMO?

Het Kenniscentrum werkt met een abonnementensysteem. Indien uw faculteit of onderwijsinstelling een abonnement heeft op het Kenniscentrum SDMO kunt u de volgende producten en diensten verkrijgen:

- Actueel onderwijsmateriaal via <https://radboudumc.sharepoint.com/sites/sdmo>
- Vier nieuwsbrieven per jaar met informatie over actuele ontwikkelingen
- Voortdurende ontwikkeling van onderwijsmateriaal
- ConSultancy
- Deskundig individueel advies
- Deskundigheidsbevordering door trainingen (op verzoek)

Hoe krijgt u toegang tot het kenniscentrum SDMO?

Medewerkers van faculteiten of onderwijsinstellingen met een abonnement krijgen een account om de database met onderwijsmateriaal te raadplegen. Heeft u nog geen account, maar overweegt u dat wel? U kunt contact met ons opnemen om gedurende één maand vrijblijvend het kenniscentrum SDMO uit te proberen.

Wat zijn de kosten?

Wilt u een abonnement afnemen, dan zijn daar de volgende kosten aan verbonden:

- Individueel €150,- per jaar
- Kleine afdelingen tot 30 mensen €500,- per jaar
- Medische opleidingen landelijk €3500,- per jaar
- Faculteiten €5000,- per jaar

Meer informatie?

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Heeft u vragen of wilt u graag meer informatie over het Kenniscentrum SDMO? Neem dan contact op met de medewerkers van het Kenniscentrum SDMO, tel: (024) 3619049 of kijk op www.radboudumc.nl/sdmo.

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl